

Jaarrekening 2016
Stadsgewest Haaglanden
(in liquidatie)

Inhoudsopgave

Deel 1 Jaarverslag.....	4
Hoofdstuk 1 Inleiding	4
Hoofdstuk 2 Kerngegevens	5
Hoofdstuk 3 Programmaverantwoording.....	6
3.1 Programma Bestuur	6
3.2 Programma Jeugdzorg.....	8
3.3 Programma Milieu.....	9
3.3.1 Programmaonderdeel Luchtkwaliteit.....	9
3.3.3 Programmaonderdeel Overige activiteiten	9
3.4 Programma Ruimte	10
3.4.1 Programmaonderdelen Groen en Ruimtelijke Ontwikkeling.....	10
3.5 Programma Wonen	10
Hoofdstuk 4 Paragrafen	11
4.1 Paragraaf 1 Weerstandsvermogen en risicomanagement.....	11
4.2 Paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	12
4.3 Paragraaf 3 Financiering	13
4.4 Paragraaf 4 Bedrijfsvoering	15
4.5 Paragraaf 5 Verbonden partijen	15
4.6 Paragraaf 6 lokale heffingen.....	16
Deel 2 Jaarrekening	17
Hoofdstuk 5 Balans 2016	17
Hoofdstuk 6 Totaaloverzicht van baten en lasten.....	19
Hoofdstuk 7 Overzicht van baten en lasten per programma.....	20
7.1 Programma Bestuur	20
7.2 Programma Zorg.....	21
7.3 Programma Milieu.....	22
7.4 Programma Ruimte	23
7.5 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	24
Hoofdstuk 8 Toelichtingen	25
8.1 Waarderingsgrondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	25
8.2 Toelichting op de balans	27

8.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	32
8.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	33
Deel 3 Overige gegevens	35
Hoofdstuk 9 Besluit.....	35
Hoofdstuk 10 Controleverklaring (PM).....	36
Bijlagen:	36
Bijlage 1 SiSa-overzicht	37
Bijlage 2 Liquiditeitspositie	39
Bijlage 3 Toelichting op gebruikte afkortingen.....	40
Bijlage 4 WNT-gegevens.....	41

Deel 1 Jaarverslag

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2016 van Stadsgewest Haaglanden.

Dit is de tweede jaarrekening van Stadsgewest Haaglanden als liquidatieorganisatie. Op 1 januari 2015 is de Wet afschaffing plusregio's in werking getreden. In samenhang daarmee hebben de burgemeesters, colleges en gemeenteraden van de negen deelnemende gemeenten besloten om de gemeenschappelijke regeling Stadsgewest Haaglanden op te heffen per 1 januari 2015. In 2016 is Stadsgewest Haaglanden nog 'in liquidatie'. Dat wil zeggen dat alleen de lopende verplichtingen worden afgehandeld. De beleidstaken op het gebied van Jeugdzorg en Luchtkwaliteit (NSL) worden afgerond met deze jaarrekening. De SiSa bijlage 2016 vormt de eindverantwoording van de betreffende regelingen.

Alle verplichtingen op grond van het Fonds Groen Haaglanden en de regeling Zwethzone zijn eveneens afgewikkeld in het boekjaar 2016.

Dat betekent dat de publiekrechtelijke taak van het voormalig Stadsgewest geheel is afgerond, er resten voor 2017 nog wel een aantal taken in de private sfeer (onder meer sociaal plan en huisvesting).

De begroting 2016

Deze is door het Algemeen Bestuur van Haaglanden vastgesteld in haar vergadering van 6 juli 2015. Er is in 2016 geen begrotingswijziging aangebracht.

Aanpassingen in de jaarrekening 2016

Aangezien de werkzaamheden van het Stadsgewest sinds 2015 geen beleidsmatig karakter meer hebben zijn met ingang van de jaarrekening 2015 bij de programma's de onderdelen "Wat wilden we bereiken?" en "Wat hebben wij er voor gedaan?" vervallen.

De WNT (de Wet Normering bezoldering Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2016: € 179.000. In overeenstemming met (WNT), die is ingevoerd op 1 januari 2013, zijn de gegevens van de secretaris-directeur en de leden van het algemeen en dagelijks bestuur van het Stadsgewest Haaglanden vermeld in bijlage 7: WNT-gegevens.

Bestuursorganen en portefeuillevverdeling dagelijks bestuur

Vanaf 1 januari 2015 kende het Stadsgewest Haaglanden in liquidatie de volgende portefeuillevverdeling van het dagelijks bestuur:

Portefeuille	Portefeuillehouder
Voorzitter	J.J. van Aartsen
Plaatsvervangend voorzitter	Mr. drs. G.A.A. Verkerk
Secretaris-directeur	R. van Nood
Bestuurlijke organisatie	J.J. van Aartsen
Financiën	Drs. M.J. Bezuijen
Concernzaken	Drs. J.Th. Hoekema

De heer Verkerk is medio 2016 afgetreden als bestuurslid in verband met zijn vertrek als burgemeester van Delft. Aangezien het DB dan nog beschikt over het minimaal aantal vereiste aantal van 3 leden is besloten om de open gevallen plaats niet in te vullen.

Inmiddels zijn in 2017 ook de heren Hoekema en Van Aartsen afgetreden als burgemeester van hun gemeente en daarmee ook als DB lid Haaglanden. Zij zullen worden vervangen door hun opvolgers.

Het resultaat en de voorgestelde bestemming

Het jaar 2016 wordt afgesloten met een nadelig resultaat van € 300.366

Voorgesteld wordt om het negatief resultaat te onttrekken aan de egalisatiereserve.

Marap's

In de verslagperiode is geen Marap uitgebracht.

Hoofdstuk 2 Kerngegevens

Aantallen inwoners	Bron CBS			Bron CBS
	01-01-2015	Groei 2015	Groei % 2015	01-01-2016
Delft	101.030	4	0,0%	101.034
Den Haag	514.861	5.127	1,0%	519.988
Leidschendam-Voorburg	73.979	244	0,3%	74.223
Midden-Delfland	18.709	164	0,9%	18.873
Pijnacker-Nootdorp	51.203	691	1,3%	51.894
Rijswijk	48.216	1.112	2,3%	49.328
Wassenaar	25.731	154	0,6%	25.885
Westland	104.302	658	0,6%	104.960
Zoetermeer	124.025	82	0,1%	124.107
Totaal	1.062.056	8.236	0,8%	1.070.292

Hoofdstuk 3 Programmaverantwoording

3.1 Programma Bestuur

Het Stadsgewest Haaglanden was tot 1 januari 2015 een plusregio (Wgr-plus, november 2005) waarin negen gemeenten in de regio Haaglanden met elkaar samenwerkten, namelijk de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer. In het programma Bestuur worden de bestuurlijke taken van het Stadsgewest toegelicht, die nog doorlopen in 2016. Evenals 2015 stond het jaar 2016 in het teken van de afbouw en liquidatie van het Stadsgewest Haaglanden.

Het Stadsgewest kent drie bestuursorganen: het algemeen bestuur (AB), het dagelijks bestuur (DB) en de voorzitter. Het algemeen bestuur bestaat uit leden die de gemeenteraden van de negen stadsgewestelijke gemeenten uit hun midden en uit de colleges van burgemeester en wethouders kozen. Het dagelijks bestuur wordt door en uit leden van het algemeen bestuur gekozen. Het is in het Stadsgewest gebruik dat deze leden lid zijn van het college van burgemeester en wethouders. De burgemeester van Den Haag is qualitate qua voorzitter van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar, die van het dagelijks bestuur zijn besloten. Dit alles gebeurt op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en bepalingen van de gemeenschappelijke regeling van het Stadsgewest.

Het algemeen bestuur telde tot 1 januari 2015 66 zitting hebbende leden inclusief de voorzitter en was er sprake van één vacature. Per 1 januari 2015 is het aantal leden teruggebracht tot 31 op grond van een besluit van het AB op 20 oktober 2014. Het Stadsgewest Haaglanden kent nog een commissie van advies voor de bezwaarschriften.

Het dagelijks bestuur is in 2016 teruggebracht naar 3 leden. Zie voor de samenstelling s.v.p. hoofdstuk 1, de Inleiding.

Alle openbare vergaderingen, bijbehorende beleidsdocumenten en besluitvorming zijn op www.haaglanden.nl gepubliceerd. NB: de domeinnaam van het Stadsgewest is in 2016 gewijzigd in www.stadsgewesthaaglanden.nl

Het algemeen bestuur heeft in 2016 één keer vergaderd. Het dagelijks bestuur heeft een aantal besluiten genomen via een schriftelijke ronde.

De commissie van advies voor de bezwaarschriften heeft in 2016 één bezwaarschrift afgehandeld; deze zaak had betrekking op het bezwaarschrift van Goodwill Leger des Heils (jeugdzorginstelling) tegen de subsidievaststelling 2014.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Totaal lasten programma bestuur	€ 1.017.000	€ 710.737
Totaal baten programma bestuur	€ 700.000	€ 713.699
Voordelig saldo programma bestuur	€ -317.000	€ 2.961

De kosten betreffen de huur van het pand aan de Grote Marktstraat. Hier staat ongeveer een gelijk bedrag aan baten tegenover, omdat de huurkosten worden doorbelast aan de MRDH. De kosten voor de uitvoering van de liquidatiewerkzaamheden zijn rechtstreeks ten laste gebracht van de voorziening liquidatiekosten, evenals de kosten 2016 die voortvloeien uit de verplichtingen van het stadsgewest met betrekking tot het voormalig personeel. Dit wordt nader toegelicht bij de betreffende balanspost.

3.2 Programma Jeugdzorg

De taken op het gebied van de Jeugdzorg zijn per 1 januari 2015 overgedragen aan de gemeenten als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet.

De vaststelling van de subsidies 2014 is in 2015 bijna geheel afgerond door het Stadsgewest Haaglanden in liquidatie.

Uitzondering was Goodwill Leger des Heils. Deze instelling heeft een bezwaarprocedure ingesteld tegen de vaststelling van de subsidie 2014.

De bezwaarcommissie van het Stadsgewest heeft dit bezwaar op 28 april 2016 behandeld. Op grond van de uitspraak van de commissie heeft het DB van Haaglanden ingestemd met een schikkingsvoorstel, waarmee deze vaststelling kon worden afgerond en Haaglanden bij de SiSa 2016 de eindverantwoording kan doen over de Jeugdzorgmiddelen.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Totaal lasten programma zorg	€ 0	€ 974.117
Totaal baten programma zorg	€ 0	€ 974.117
Saldo programma zorg	€ 0	€ 0

Toelichting op het verschil:

De baten en lasten waren niet begroot, maar per saldo vallen deze tegen elkaar weg, omdat de lasten gedekt kunnen worden uit het Fonds Jeugdzorg.

De lasten betreffen € 700.000 als gevolg van de vaststelling 2014 voor Goodwill Leger des Heils. Het restant van het Fonds Jeugdzorg is conform eerdere besluitvorming van het DB van Haaglanden bestemd voor de G.I. (Gecertificeerde Instelling) Jeugdbescherming West.

3.3 Programma Milieu

Het programma Milieu bestond voorheen uit de onderdelen Luchtkwaliteit, Externe Veiligheid en Overige activiteiten. De onderdelen Luchtkwaliteit en Overige activiteiten waren nog van toepassing in 2016.

3.3.1 Programmaonderdeel Luchtkwaliteit

In het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) hebben het Stadsgewest en de gemeenten in Haaglanden maatregelen genomen om de luchtkwaliteit te verbeteren. In 2016 heeft het Stadsgewest zich beperkt tot subsidievaststellingen op eerdere verleningen.

Het programmaonderdeel wordt gefinancierd uit middelen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu die het Stadsgewest via de provincie Zuid Holland ontvangt voor de Haaglanden-gemeenten, behalve voor Den Haag. Den Haag krijgt rechtstreeks middelen van het ministerie. Wel voerde het Stadsgewest een aantal subsidieregelingen uit voor de gemeente Den Haag (e- scooters, aardgasvoertuigen en aardgasvulpunten). Voor de aardgasvulpunten zijn in 2016 nog twee vaststellingen geweest, de andere twee onderdelen waren al afgerond in 2015.

Voor het NSL programma met de overige acht Haaglanden gemeenten zijn in het boekjaar 2016 alle nog resterende subsidies vastgesteld. De lasten voor het NSL worden aan de batenkant gecompenseerd door een onttrekking uit het Fonds luchtkwaliteit.

Eén subsidie (het aardwarmteproject Midden Delfland is vastgesteld op basis van het zg. verruimde bestedingsbegrip (= op basis van aangegane verplichtingen) zoals geformuleerd door het ministerie van I&M.

Met de SiSa 2016 doet het Stadsgewest haar eindverantwoording van de NSL regeling.

Niet alle middelen zijn besteed, het saldo dat overblijft in het Fonds Luchtkwaliteit gaat terug naar de provincie.

3.3.2 Programmaonderdeel Overige activiteiten

Bij dit onderdeel wordt de eindafrekening van de EFRO subsidie met de provincie Zuid Holland verantwoord. Deze leidt in 2016 tot een nadelige post van € 102.692 voor het Stadsgewest.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Totaal lasten programma milieu	€ 1.000.000	€1.448.944
Totaal baten programma milieu	€ 1.000.000	€ 1.346.252
Nadelig saldo programma milieu	€ 0	€ 102.692

3.4 Programma Ruimte

Binnen dit programma zijn alleen nog de onderdelen Groen (Fonds Groen Haaglanden) en Ruimtelijke ontwikkeling (Zwethzone) van toepassing in 2016. Deze zijn volledig afgewikkeld in 2016.

3.4.1 Programmaonderdelen Groen en Ruimtelijke Ontwikkeling

Fonds Groen Haaglanden (FGH)

In 2014 hebben de gemeenten nog in 2 tranches aanvragen kunnen indienen voor een bijdrage uit het fonds. Hierop is voor € 1.937.000,- aan beschikkingen door het dagelijks bestuur verleend in 2014, waarvan de laatste tranche in december. Hiermee was het fonds nagenoeg besteed.

In de jaarrekening 2014 is een bedrag opgenomen van ongeveer € 2,9 mln. voor nog uit te betalen subsidies FGH. De kosten zijn met ingang van 2015 rechtstreeks ten laste gebracht van deze balanspost. Op grond van de uitstaande verplichtingen is er in 2015 aan deze balanspost nog een toevoeging gedaan, die als last was opgenomen in dit programma.

Als uiterste datum van oplevering van de projecten gold 31 december 2015.

Projecten FGH kennen echter bijna altijd een langere looptijd dan gepland. Oorzaken zijn bij voorbeeld: ingewikkelde plan- en inspraakprocedures, aanbestedingsproblemen en onverwachte tegenvallers bij de uitvoering. Begin 2016 heeft het Dagelijks Bestuur van Haaglanden in liquidatie daarom ingestemd met een procedure tot versnelde afwikkeling van deze subsidies. Volgens deze procedure moesten alle verzoeken tot vaststelling uiterlijk 1 juli 2016 worden aangeleverd bij het Stadsgewest. Per 31-12-2016 zijn alle vaststellingen afgerond. Het saldo van niet bestede middelen voor het Fonds (€ 229.222) valt vrij in het resultaat van 2016.

Zwethzone

In 2014 is de uitvoering van het project Zwethzone grotendeels afgerond en vond de financiële afsluiting plaats. Het positieve saldo van het ontwikkelingsfonds is over de betrokken gemeenten verdeeld. Een tweetal werkzaamheden (fietspad in Midden-Delfland en kadevernieuwing in Westland) zijn in 2016 zijn afgerond volgens de versnelde procedure die ook bij Fonds Groen Haaglanden is toegepast.

Wat heeft het gekost?

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Totaal lasten programma ruimte	€ 0	€ 0
Totaal baten programma ruimte	€ 0	€ 229.222
Voordelig saldo programma ruimte	€ 0	€ 229.222

De lasten in dit programma worden gedekt vanuit de eerder gevormde balanspost onder Nog te betalen kosten en komen dus niet terug in dit programma. De niet bestede middelen van deze balanspost worden wel verantwoord in dit programma.

3.5 Programma Wonen

Dit programma is in 2015 geheel afgerond en in 2016 niet meer van toepassing.

Hoofdstuk 4 Paragrafen

4.1 Paragraaf 1 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's, waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen of voorzieningen zijn ingesteld.

In verband met de opheffing van het Stadsgewest Haaglanden per 31 december 2014 zijn de risico's beperkt. Alle taken inclusief risico's op het gebied van verkeer en vervoer zijn overgedragen aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. In 2016 zijn alleen lopende zaken afgehandeld, waaronder met name subsidies op het gebied van Jeugdzorg en het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. Voor deze subsidies fungeerde het Stadsgewest Haaglanden als "doorgeefluik" waarbij een subsidievaststelling op basis van de betreffende verordening in principe nooit hoger kan zijn dan de aanvankelijke subsidieverlening. De benodigde en verplichte uitgaven in de liquidatiefase waren in het liquidatieplan inclusief "onvoorzien" geraamd als onttrekking aan de algemene reserve in 2015 en verdere jaren. Daarna resteerde een geprognoseerd liquidatiesaldo van circa € 9 miljoen, waarvan 50% aan het begin van de liquidatiefase is uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten en er op dat moment dus nog een weerstandscapaciteit van circa € 4,5 miljoen resteerde.

Daartegenover stond eerder één gekwantificeerd risico van materiële omvang: de BTW claim van € 1,575 mln. die is ingediend door de voormalig eigenaar van de kantoorruimte aan de Grote Marktstraat. Hierover is in de jaarrekening 2015 het volgende opgenomen:

BTW vraagstuk Grote Marktstraat

Stadsgewest Haaglanden heeft een huurcontract met Credit Suisse AM Imm.KAG mbh/CS-Euroreal, de eigenaar van het gebouw Grote Marktstraat 45/47-4e en 5e etage te Den Haag. Op 29 maart 2016 heeft Stadsgewest Haaglanden een factuur ontvangen voor een bedrag van € 1.575.000 met betrekking tot BTW-compensatie. Vanaf het moment dat de factuur ontvangen is hebben wij de verhuurder via de beheerder verzocht om een volledige onderbouwing te geven van hetgeen zij vordert. Tot op heden heeft Credit Suisse AM Imm.KAG mbh/CS-Euroreal of haar beheerder Colliers International Real Estate Management Services B.V. niet aan die verzoeken voldaan.

De feiten rond deze ontvangen factuur zijn op dit moment nog niet duidelijk. Momenteel bestaat dus discussie over de terechtheid van deze factuur en als deze terecht is, over de hoogte van deze factuur. Vooralsnog is om deze reden niet aan te geven of deze ontvangen factuur voor BTW-compensatie zal leiden tot lasten voor Stadsgewest Haaglanden en hoe hoog deze zullen zijn.

De discussie over deze factuur is op dit moment (april 2017) nog niet afgerond. Er kan derhalve geen bedrag worden genoemd dat het Stadsgewest in deze mogelijk zal gaan betalen. Bij de beoordeling van het geprognoseerde liquidatiesaldo dient deze onzekerheid te worden meegewogen.

Dit in ogenschouw genomen zijn er verder per 31 december 2016 geen gekwantificeerde risico's van materiële omvang waarvoor geen afdoende stuur- en beheersmaatregelen zijn getroffen.

Voor de verwachte kosten van de liquidatie na 1 januari 2015 (destijds geraamd op ruim € 4,6 mln.) is bij de jaarrekening 2014 een voorziening getroffen. De liquidatiekosten 2015 zijn onttrokken aan deze voorziening. Het saldo van de voorziening bedroeg per 31 december 2015 € 4.092.131.

De onttrekking 2016 bedraagt € 507.153. Het saldo per 31-12-2016 bedraagt daardoor € 3.584.978

Daar staat de volgende inschatting van de liquidatiekosten vanaf 1 januari 2017 en het saldo tegenover:

Prognose liquidatiesaldo Stadsgewest Haaglanden (13-4-2017)		
Reserve egalisatiefonds per 31-12-2016	4.077.039	
Resultaat 2016	(300.366)	
Reserve na verwerking resultaat		3.776.673
Voorziening kosten liquidatie SGH per 31-12-2016		3.584.978
		7.361.651
Kosten vanaf 1-1- 2017		
<i>Personeel (Sociaal plan)</i>		
Vergoeding loonsuppleties	40.530	
Bezwaarschriften	1.000	
Voormalig gecommiteerden	185.000	
Zes maanden salarisregeling en ouderenregeling	518.926	
Werkgeverslasten (R.V.U. heffing)	170.958	
		(916.414)
<i>Verplichtingen</i>		
Huurcontract Grote Markstraat (exclusief BTW claim!)	1.818.054	
Overige contracten	16.126	
<i>Liquidatiekosten</i>		
Personeel liquidatie organisatie	88.600	
Overhead	31.500	
		(1.954.280)
Prognose liquidatiesaldo per april 2017		4.490.957

Het verschil van tussen de stand van de liquidatievoorziening per 31-12-2016 en de geprognoseerde kosten vanaf 1-1-2017 bedraagt € 714.284 en kan worden toegevoegd aan de reserve egalisatiefonds. De prognose van het liquidatiesaldo komt daarmee op € 4.490.957 (exclusief de BTW claim)

4.2 Paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf is in 2016 niet meer van toepassing voor het Stadsgewest.

4.3 Paragraaf 3 Financiering

Op basis van de wettelijke verplichting hield Stadsgewest Haaglanden in 2016 de liquide middelen aan in 's Rijks schatkist.

Bijdragen van de deelnemende gemeenten

Deze bijdragen zijn als gevolg van de opheffing van het Stadsgewest vervallen per 2015. Wel wordt hier een bedrag van € 750.000 aan lasten verantwoord in verband met de uitkering aan de gemeenten voor personele frictiekosten.

Treasury

Inleiding

In de vergadering van het algemeen bestuur van 20 april 2005 is de financiële verordening vastgesteld. Deze regelt met name de relatie tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De gewijzigde verhouding, die op basis van gewijzigde wettelijke voorschriften zijn aangepast, maakte een nieuwe treasuryverordening noodzakelijk. Op 20 februari 2006 is dit Treasurystatuut vastgesteld.

Algemene ontwikkelingen

Rentevisie

Over de tegoeden die het Stadsgewest moet aanhouden in 's Rijks schatkist wordt (nagenoeg) geen rente vergoed.

Kasbeheer

Geldstromenbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken is het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op stadsgewestniveau op elkaar en op de liquiditeitenplanning af te stemmen. Bovendien is gebruik gemaakt van het product 'pakket geïntegreerde dienstverlening' van de BNG. Het betalingsverkeer wordt elektronisch uitgevoerd door de BNG.

Kwartaalrapportage van de liquiditeitspositie

Ten gevolge van de wijziging van de wet Fido van maart 2008 behoeft de rapportage inzake de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet (modelstaat A) niet meer per kwartaal aan de provincie te worden toegestuurd. Deze rapportage is als bijlage 2 in deze jaarrekening opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Financiering en algemene dekkingsmiddelen

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Totaal baten financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	3.167
Totaal lasten financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	750.024
Nadelig saldo programma financiering en algemene dekkingsmiddelen	3.143	746.857
Onttrekkingen aan reserves	317.000	317.000
Nadelig saldo financiering en algemene dekkingsmiddelen na bestemming	317.000	429.857

4.4 Paragraaf 4 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf omvat de besturing en de beheersing van, het toezicht op en de verantwoording over de bedrijfsprocessen binnen de organisatie.

Personeel en organisatie

In 2014 is over het sociaal plan met de commissie voor georganiseerd overleg een volledig akkoord bereikt.

Bij de opheffing van het Stadsgewest Haaglanden per 1-1-2015 is het beleidsveld personeel en organisatie overgegaan naar de liquidatie-organisatie, die is ondergebracht bij de gemeente Zoetermeer. Zich nog voordoende personeel en organisatie werkzaamheden (b.v. in verband met het sociaal plan en de voormalig gecommitteerden) worden door deze organisatie uitgevoerd. Het sociaal plan dat bij de opheffing van Stadsgewest Haaglanden in werking is getreden kent een looptijd tot 1 januari 2018. In 2017 kunnen ex medewerkers van het stadsgewest nog een beroep doen op dit de faciliteiten uit dit plan. De financiële last hiervan is geraamd bij de prognose van de liquidatievoorziening (zie hoofdstuk 4.1).

Stadsgewest is nog verantwoordelijk voor pensioenuitkeringen aan een aantal voormalig gecommitteerden. Naar verwachting zal deze verplichting worden overgenomen door de gemeente Zoetermeer als uitvoerder van de liquidatieorganisatie.

In verband met de opheffing van het stadsgewest heeft de belastingdienst in 2015 een controle uitgevoerd op de loonheffingen 2014.

Aansluitend is in 2016 een eindcontrole BTW en BCF uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een aantal correcties en naheffingen over de periode 2011-2014. Deze betroffen geheel het voormalig beleidsterrein Verkeer en Vervoer van het Stadsgewest, waarvan de verplichtingen en rechten per 1 januari 2015 zijn overgegaan naar de MRDH. De zaken zijn in goede samenwerking met de MRDH afgewikkeld.

Begin 2016 heeft het DB een besluit genomen over de afwikkeling van de post personele frictiekosten met de negen Haaglanden gemeenten. Dit betrof medewerkers van het stadsgewest die zijn geplaatst bij de Haaglanden gemeenten. Er is besloten om op deze post na 1 januari 2015 geen verrekeningen meer te doen. Hierdoor is een bedrag van € 750.000 vrijgespeeld van de geraamde liquidatiekosten. Dit bedrag is in februari 2016 naar rato van inwonertal 1-1-2014 uitgekeerd aan de gemeenten.

Communicatie

De website van Haaglanden is nog in de lucht, primair als bron voor informatie uit het verleden. De domeinnaam is gewijzigd in www.stadsgewesthaaglanden.nl

Administratieve organisatie en interne controle

Alle kritische processen binnen het Stadsgewest zijn beschreven. Voor het financiële proces is in overleg met de accountant een nieuwe beschrijving opgesteld die aansluit op de liquidatieorganisatie. De interne controlefunctie is niet meer bezet sinds 2015 en daarom is aan de accountant gevraagd om bij de controle van de jaarrekening ook de controle uit te voeren op de financiële processen en de subsidievaststellingen.

4.5 Paragraaf 5 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Stadsgewest Haaglanden zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

Het Stadsgewest kende in 2016 geen verbonden partij meer.

4.6 Paragraaf 6 lokale heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing voor het Stadsgewest.

Deel 2 Jaarrekening

Hoofdstuk 5 Balans 2016

BALANS ACTIVA

31 december
2016

31 december
2015

VASTE ACTIVA

Totaal vaste activa

0

0

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Rekeningcourantverhouding met het Rijk

10.404.532

9.559.386

Vorderingen op openbare lichamen

606.375

104.100

BTW Compensatiefonds

34.372

1.767.963

Te vorderen omzetbelasting

0

42.218

Te vorderen loonheffing

0

256.683

Totaal uitzettingen

11.045.279

11.730.350

Overlopende activa

- Nog te ontvangen opbrengsten

0

476.754

- Vooruitbetaalde kosten

177.766

655.838

Liquide middelen

1.254.006

1.764.369

Totaal vlottende activa

12.477.051

14.627.311

Totaal

12.477.051

14.627.311

B A L A N S
PASSIVA

31 december
2016

31 december
2015

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene Reserves

- Egalisatiefonds	4.077.039	4.383.422
- Nog te bestemmen resultaat	-/-300.366	10.617

Totaal vaste financieringsmiddelen	3.776.673	4.394.039
---	------------------	------------------

VOORZIENINGEN

Voorziening kosten liquidatie Stadsgewest Haaglanden	3.584.978	4.092.131
--	------------------	------------------

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.967.015	286.380
---	-----------	---------

Overlopende passiva

- Te betalen kosten	1.035.827	3.354.075
- Vooruitontvangen bedragen	40.000	80.000

Van derden ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	72.558	2.420.685
---	--------	-----------

Totaal vlottende passiva	5.115.400	6.141.141
---------------------------------	------------------	------------------

Totaal	12.477.051	14.627.311
---------------	-------------------	-------------------

Hoofdstuk 6 Totaaloverzicht van baten en lasten

Totaaloverzicht van baten en lasten

Jaarrekening 2016						
Programma's	Programmabegroting 2016 vastgesteld AB 6 juli 2015			werkelijke uitkomst 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur	1.017.000	700.000	317.000	710.737	713.699	-2.961
Zorg	-	-	-	974.117	974.117	0
Milieu	1.000.000	1.000.000	0	1.448.944	1.346.252	102.692
Ruimte				0	229.222	-229.222
Resultaat van de programma's	2.017.000	1.700.000	317.000	3.133.799	3.263.290	-129.491
Algemeen						
Treasury				24	3.167	-3.143
Bijdragen van de deelnemende gemeenten				750.000		750.000
Resultaat voor bestemming	2.017.000	1.700.000	317.000	3.883.823	3.266.457	617.366
Dekking						
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	317.000	-317.000		317.000	-317.000
Resultaat	2.017.000	2.017.000	0	3.883.823	3.583.457	300.366

Hoofdstuk 7 Overzicht van baten en lasten per programma

7.1 Programma Bestuur

Lasten programma Bestuur

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Bestuur		
1.1 Bestuur		
Kosten liquidatieorganisatie	317.000	0
Huurcontract kantoor	700.000	710.737
Eindtotaal lasten	1.017.000	710.737
Totaal lasten programma bestuur	1.017.000	710.737
Totaal baten programma bestuur	700.000	713.699
Voordelig saldo programma bestuur	-317.000	2.961

Baten programma Bestuur

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Bestuur		
1.1 Bestuur	700.000	713.699
Doorberekende kosten		3.072
Doorbelasting huur kantoor	700.000	710.627
Eindtotaal baten	700.000	713.699

7.2 Programma Zorg

Lasten programma Zorg

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Zorg		
2.1 Jeugdzorg	0	974.117
Afrekening subsidies voorgaande jaren	0	700.000
Bestemming saldo Fonds Jeugdzorg	0	274.117
Eindtotaal lasten	0	974.117
Totaal lasten programma zorg	0	974.117
Totaal baten programma zorg	0	974.117
Saldo programma zorg	0	0

Baten programma Zorg

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Zorg		
2.1 Jeugdzorg	0	974.117
Onttrekking Fonds Jeugdzorg	0	974.117
Eindtotaal baten	0	0

7.3 Programma Milieu

Lasten programma Milieu

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
3.1 Luchtkwaliteit	1.000.000	1.346.252
Subsidies en bijdragen	1.000.000	1.346.252
3.3 Overige activiteiten	0	102.692
Subsidies en bijdragen	0	102.692
Eindtotaal lasten	1.000.000	1.448.944
Totaal lasten programma milieu	1.000.000	1.448.944
Totaal baten programma milieu	1.000.000	1.346.252
Nadelig saldo programma milieu	0	102.692

Baten programma Milieu

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Milieu		
3.1 Luchtkwaliteit	1.000.000	1.346.252
Overige inkomensoverdrachten	1.000.000	1.346.252
Eindtotaal baten	1.000.000	1.346.252

7.4 Programma Ruimte

Lasten programma Ruimte

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Ruimte		
4.2 Groen	0	0
Subsidies en bijdragen	0	0
Eindtotaal	0	0
Totaal lasten programma ruimte	0	0
Totaal baten programma ruimte	0	229.222
Voordelig saldo programma ruimte	0	229.222

Baten programma Ruimte

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Ruimte		
4.2 Groen	0	229.222
Overige inkomensoverdrachten gemeenten (Fonds Groen Haaglanden)	0	229.222
Eindtotaal	0	229.222

7.5 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten Financiering en algemene dekkingsmiddelen

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Financiering en algemene dekkingsmiddelen		
5.1 Financiering	0	750.024
Bijdragen gemeenten	0	750.000
Overige rente	0	24
Eindtotaal	0	750.024

Baten Financiering en algemene dekkingsmiddelen

	Begroting 2016	Werkelijke uitkomst 2016
Financiering en algemene dekkingsmiddelen		
5.1 Financiering	0	3.167
Rente rekening-courant	0	0
Overige rente	0	3.167
Eindtotaal	0	3.167

Totaal lasten financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	750.024
Totaal baten financiering en algemene dekkingsmiddelen	0	3.167
Nadelig saldo financiering en algemene dekkingsmiddelen voor bestemming	0	746.857

Hoofdstuk 8 Toelichtingen

8.1 Waarderingsgrondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) opgesteld.

Toelichting continuïteit in verband met de liquidatie van Stadsgewest Haaglanden

Op 1 januari 2015 is de Wet afschaffing plusregio's in werking getreden. In samenhang daarmee hebben de burgemeesters, colleges en gemeenteraden van de negen deelnemende gemeenten besloten om de gemeenschappelijke regeling Stadsgewest Haaglanden op te heffen per 1 januari 2015.

De verplichtingen die het Stadsgewest Haaglanden heeft uitstaan in verband met Fonds Groen Haaglanden en met werkzaamheden in het inmiddels (bestuurlijk) afgeronde project Zwethzone zijn per 31 december 2014 opgenomen bij de Nog te betalen kosten.

In verband met de personele frictiekosten, afwikkelingskosten en het tot eind 2019 doorlopende huurcontract voor de Grote Marktstraat is per 31 december 2014 een voorziening getroffen voor deze kosten als gevolg van de liquidatie van het Stadsgewest.

Er zijn voor 2016 geen wijzigingen van toepassing in de waarderingsgrondslagen

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van vorderingen verrekend.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn voor de nominale waarde opgenomen, voor zover van toepassing zijn vorderbare renten toegerekend.

BTW-compensatiefonds

Ingaande 1 januari 2003 is de Wet BTW-compensatiefonds (BCF) in werking getreden. Dit bepaalt dat de betaalde omzetbelasting voor activiteiten die voortkomen uit de wettelijke taken, voor een vooraf afgesproken percentage (thans geheel) gecompenseerd kunnen worden uit het compensatiefonds. Bij het van kracht worden van de wet is een brief aan de Belastingdienst verzonden, waarin gesteld is dat alle taken van het Stadsgewest, behoudens de aanleg van railinfra, wettelijke taken zijn.

In 2015 is een eindcontrole van de belastingdienst uitgevoerd op de BTW en het BCF. Met de belastingdienst is overeengekomen dat het stadsgewest in de liquidatiefase aanspraak kan blijven maken op het BCF. Dit geldt in elk geval voor 2015 en 2016 en naar verwachting ook voor 2017.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Egalisatiefonds

Dit fonds is ingesteld voor de egalisatie van het exploitatiesaldo. Toevoegingen en bestemmingen vinden plaats op basis van een besluit van het algemeen bestuur.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gevormd voor verplichtingen, verwachte verliezen of risico's, waarvan de omvang redelijk is in te schatten op de balansdatum. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De vlottende schulden hebben een rente typische looptijd van korter dan één jaar.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn ook gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling

Ontvangsten en uitgaven worden ten gunste c.q. ten laste gebracht van het jaar waarin de prestatie is geleverd. Voor subsidieverstrekingen wordt de volgende toerekening gemaakt:

- exploitatiesubsidies worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben;
- bij projectsubsidies wordt de voorschotbetaling verantwoord in het jaar van betaling en de eindafrekening in het jaar van de beschikking.

Renten worden toegerekend aan het jaar waarin het tegoed c.q. de schuld rente heeft gekweekt.

8.2 Toelichting op de balans

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar € 11.045.279

Het saldo van deze post is als volgt samengesteld:

Rekeningcourantverhouding met het Rijk	10.404.532
Vorderingen op openbare lichamen	606.375
BTW Compensatiefonds	34.372

Totaal uitzettingen	11.045.279

RC verhouding met het Rijk (Schatkistbankieren) € 10.404.532

Het Stadsgewest heeft bij de BNG een rekening-courantlimiet van € 10.000.000.

Deze liquide middelen staan ter vrije beschikking van Stadsgewest Haaglanden. In het verslagjaar behoefde van deze kredietfaciliteit geen gebruik te worden gemaakt.

De benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren is weergegeven in de onderstaande tabel.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.940	1.473	1.590	955
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	1.690	1.223	1.340	705

Het drempel bedrag is in 2016 nog niet aangepast aan de gedaalde omzet van het Stadsgewest in liquidatie. Dit verklaart de overschrijding die heeft plaatsgevonden.

Vorderingen op openbare lichamen € 606.375

Het saldo van de debiteuren kan als volgt worden gespecificeerd:

Gemeenten:	€ 41.650
Rijk:	€ 194.899
Overig:	€ 369.826

In het saldo debiteuren hoeft geen voorziening voor dubieuze posten te worden opgenomen.

BTW Compensatiefonds € 34.372

De BTW/BCF - afrekening over 2016 vindt in januari 2017 plaats op basis van de afwikkeling van de aangiften 2016, die conform de richtlijnen per jaar (BCF) in januari 2017 zijn ingediend.

Overlopende activa

<i>Vooruitbetaalde kosten en vooruit ontvangen facturen</i>	<i>€ 177.766</i>
---	------------------

Dit betreft een bedrag vooruitbetaalde van de huur en servicekosten van de Grote Marktstraat over het eerste kwartaal 2017.

Liquide middelen

<i>Liquide middelen</i>	<i>€ 1.254.006</i>
-------------------------	--------------------

Deze post is als volgt opgebouwd:

BNG	€ 1.212.585
BOR	€ 41.421
Betalingen onderweg	€ 0
	€ 1.254.006

Eigen vermogen

Algemene reserves

<i>Egalisatiefonds</i>	<i>€ 4.077.039</i>
------------------------	--------------------

Het Stadsgewest Haaglanden beschikt over een egalisatiefonds. De middelen van dit fonds dienen ter dekking van een eventueel door bijzondere omstandigheden ontstaan tekort op de exploitatierekening. Het resterend saldo na liquidatie van het stadsgewest wordt naar rato van inwonertal verdeeld over de negen voormalige Haaglanden gemeenten.

Het verloop op deze post is als volgt:

Saldo per 1 januari 2016	€ 4.383.422
Toevoeging rekeningresultaat 2015	€ 10.617+
Onttrekking conform begroting 2016	€ 317.000-
	€ 4.077.039

Het positief resultaat 2015 is toegevoegd aan de egalisatiereserve.

<i>Onverdeeld resultaat 2015</i>	<i>€ 0</i>
----------------------------------	------------

Het onverdeeld voordelig resultaat over het boekjaar 2015 bedroeg € 10.617 en is, conform het besluit van het algemeen bestuur van 29 juni 2016 in het verslagjaar toegevoegd aan de egalisatiereserve.

<i>Nog te bestemmen resultaat 2016</i>	<i>€ 300.366</i>
--	------------------

Het jaar wordt afgesloten met een nadelig resultaat van € 300.366

Het voorstel is om dit resultaat te onttrekken aan het egalisatiefonds.

Het resultaat is het saldo van de resultaten op de diverse programma's, het onderdeel financiering en algemene dekkingsmiddelen en de reservemutaties, zie hiervoor de recapitulatiestaat in hoofdstuk 6 van deze jaarrekening.

Voorzieningen

<i>Voorziening kosten in verband met liquidatie Stadsgewest Haaglanden</i>	<i>€ 3.584.978</i>
--	--------------------

De voorziening is als volgt onderbouwd in de jaarrekening 2014:

Liquidatiekosten	€ 930.000
Frictiekosten personeel	€ 1.510.000
Huurcontract kantoor Grote Marktstraat	€ 2.100.000
Overige contracten	€ 100.000
TOTAAL KOSTEN	€ 4.640.000

Het verloop van de voorziening in 2016 is als volgt:

Saldo per 1 januari 2016	€ 4.092.131
Vrijval i.v.m. kosten 2016	€ 507.153 -
Saldo na vrijval i.v.m. kosten 2016	€ 3.584.978
Aanvullende mutatie 2016	€ 0
Saldo per 31 december 2016	€ 3.584.978

In 2016 zijn de volgende kosten (totaal € 507.153) ten laste gebracht van de voorziening:

Overige contracten:	€ 206.976
Diverse kosten (ex) personeel:	€ 300.177
Huurcontract	€ 0

Voor het huurcontract zijn per saldo geen kosten gemaakt in 2016, omdat de huur geheel kon worden doorberekend aan de MRDH (zie ook de toelichting in het programma bestuur).

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement is een inschatting gemaakt van de resterende liquidatiekosten vanaf 1 januari 2017. Deze bedragen € 2.870.694. Aangezien het saldo van de voorziening na de vrijval kosten 2016 € 3.584.978 is, wordt ten gunste van de egaliseringsreserve de volgende vrijval geboekt in de voorziening: € 714.284

Prognose liquidatiesaldo Stadsgewest Haaglanden

Op grond van de jaarrekeningcijfers is ook een actuele berekening gemaakt van het verwachte uiteindelijke liquidatiesaldo van het Stadsgewest, zie hiervoor paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Vlottende passiva

<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>	<i>€ 3.967.015</i>
--	--------------------

Het saldo van de crediteuren kan als volgt worden gespecificeerd:

Crediteuren gemeenten	€ 0
Overige publiekrechtelijke lichamen	€ 3.923.097
Overige crediteuren	€ 43.917

Op het moment van het opstellen van de jaarrekening waren alle facturen uit 2016 betaald.

Overlopende passiva

Te betalen kosten € 1.035.827

Hierin zijn onder meer opgenomen:

Afronding boekenonderzoek BTW 2014 naar MRDH	:	€	558.799
Verplichting NSL	:	€	175.000
Saldo jeugdhulpverlening Jeugd bescherming West	:	€	274.117
Kosten werkzaamheden Z'meer 2 ^e halfjaar	:	€	13.181
Naheffing belastingdienst loonheffing	:	€	14.730

Vooruit ontvangen bedragen € 40.000

Dit betreft de tweede helft van de nog vast te stellen subsidies voor Aardgasvulpunten in Den Haag. Stadsgewest voert deze regeling uit voor de gemeente Den Haag en heeft daarvoor een voorschot ontvangen. Deze subsidies zijn inmiddels vastgesteld.

Van derden ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel € 72.558

MIL Luchtkwaliteit	€	72.558
JHV voorziening verplichtingen	€	0
VV OV-bureau RandstadRail	€	0
Totaal	€	72.558

Dit voorschot is ontvangen van de provincie. Onderstaand is deze post gespecificeerd naar afzonderlijke bestedingsdoelen.

Aan de balanspost worden de ontvangen voorschotten en terugbetalingen i.v.m. subsidievaststellingen toegevoegd, terwijl de in de exploitatie verantwoorde bestedingen aan het passief worden onttrokken.

Fonds Luchtkwaliteit € 72.558

Samen met de provincie Zuid-Holland en andere regio's heeft het Stadsgewest maatregelen voorbereid die een positief effect op de luchtkwaliteit gaan opleveren. In het verslagjaar zijn subsidies vastgesteld voor onder meer warmteprojecten, zonnepanelen en e-laadpalen. De toe te rekenen rente over 2016 was 0. De vrijval betreft de gemaakte kosten 2016 (€ 1.346.251) De niet bestede subsidie gaat terug de Provincie Zuid Holland. De SiSa 2016 vormt de eindverantwoording van deze regeling.

Saldo per 1 januari 2016	€	1.418.809
Vrijval i.v.m. kosten 2016	€	<u>1.346.251</u>
Saldo per 31 december 2016	€	72.558

Jeugdhulpverlening

€ 0

Op het programma Jeugdhulpverlening werden tot 2015 enerzijds subsidies ontvangen van de ministeries van VWS en Justitie en een bijdrage van de gemeente Den Haag en anderzijds subsidies verstrekt aan de instellingen. In 2015 2016 hebben een aantal afrekeningen van voorgaande jaren plaatsgevonden.

De afname van dit fonds wordt als volgt gespecificeerd:

Saldo per 1 januari 2016 € 974.117

Onttrekking:

Vaststelling subsidie 2014 € 700.000

Overboeking naar nog te betalen kosten € 274.117-

Saldo per 31 december 2016 € 0

OV-bureau Randstad

€ 0

Saldo per 1 januari 2016 € 27.759

Toevoeging € 0+

Vrijval € 27.759-

Saldo per 31 december 2016 € 0

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Savills (huurcontract van 1 januari 2017 tot 1 oktober 2019) 1.818.054¹

DVO met gemeente Zoetermeer voor uitvoering *PM*

liquidatietask

Totaal overige niet uit de balans blijvende verplichtingen *PM*

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing per 13 april 2017

¹ Rekening houdend met een opbrengst uit onderverhuur aan de MRDH tot 1 april 2017

8.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma Bestuur

De uitvoeringslasten van de liquidatieorganisatie waren begroot in dit programma, maar zijn rechtstreeks ten laste gebracht van de voorziening liquidatiekosten. Dit verklaart de lagere lasten in dit programma.

Programma Jeugdzorg

Zie de toelichting bij het programma in hoofdstuk 3.

Programma Milieu

Zie de toelichting bij het programma in hoofdstuk 3.

Programma Ruimte

Zie de toelichting bij het programma in hoofdstuk 3.

Financiering en Algemene dekkingsmiddelen

Rentebaten en -lasten

Conform de treasuryverordening worden binnen het Stadsgewest afspraken gemaakt over de hoogte van de te vergoeden c.q. in rekening te brengen rente. Het netto treasuryresultaat (saldo van de baten en lasten) bedroeg in 2016 nog ruim € 3.100.

Bijdragen van deelnemende gemeenten

Op deze post was in 2016 de uitkering van € 750.000 aan de gemeenten geboekt. Dit betrof de afrekening voor personele frictiekosten

Kostenplaatsen en bedrijfsvoering

De liquidatie van het Stadsgewest heeft geleid tot een sterk vereenvoudigde financiële administratie in 2015, waarbij geen gebruik meer wordt gemaakt van kostenplaatsen en de systematiek van een kostenverdeelstaat. Alle apparaatskosten van de liquidatieorganisatie worden verantwoord in het programma bestuur c.q. gedekt vanuit de Voorziening i.v.m. kosten liquidatie Stadsgewest Haaglanden.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2016 is geen bedrag voor “onvoorzien” opgenomen.

Omzetbelasting en BTW-compensatiefonds (BCF)

Het Stadsgewest kan, evenals de gemeenten de betaalde omzetbelasting declareren bij het BCF. Deze betaalt met ingang van 2003 de omzetbelasting geheel uit.

Overzicht incidentele baten en lasten

Het, volgens de BBV voorgeschreven, overzicht van incidentele baten en lasten werd eerder al niet opgesteld en heeft in de liquidatiefase zeker geen belang meer.

8.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Jaarrekening 2016						
Programma's	Programmabegroting 2016 vastgesteld AB 6 juli 2015			werkelijke uitkomst 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur	1.017.000	700.000	317.000	710.737	713.699	-2.961
Zorg	-	-	-	974.117	974.117	0
Milieu	1.000.000	1.000.000	0	1.448.944	1.346.252	102.692
Ruimte					229.222	-229.222
Resultaat van de programma's	2.017.000	1.700.000	317.000	3.133.799	3.263.290	-129.491
Algemeen						
Treasury				24	3.167	-3.143
Bijdragen van de deelnemende gemeenten				750.000		750.000
Resultaat voor bestemming	2.017.000	1.700.000	317.000	3.883.823	3.266.457	617.366
Dekking						
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	317.000	-317.000		317.000	-317.000
Resultaat	2.017.000	2.017.000	0	3.883.823	3.583.457	300.366

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid (vervolg)

Jaarrekening 2016	begrotingsafwijking 2016			waarvan onrechtmatig
	Lasten	Baten	Saldo	
Programma's				
Bestuur	306.263	-13.699	319.961	0
Zorg	-974.117	-974.117	0	
Milieu	-448.944	-346.252	-102.692	0
Ruimte	0	-229.222	229.222	0
Resultaat van de programma's	-592.799	-1.563.290	743.491	
Algemeen				
Treasury	-24	-3.167	3.143	0
Bijdragen van de deelnemende gemeenten	-750.000	0	-750.000	0
Resultaat voor bestemming	-1.866.823	-1.566.457	-300.366	
Dekking				
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat	-1.866.823	-1.566.457	-300.366	0

Bij de toelichtingen op de programma's is al ingegaan op de verschillen tussen de financiële realisatie en de definitieve begrotingscijfers. Bij dit totaaloverzicht wordt i.v.m. de rechtmatigheid ter aanvulling de volgende toelichting gegeven.

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten bedraagt € 617.366 (negatief). Na verwerking van de mutaties in de reserves bedraagt het resultaat € 300.366 (negatief).

Rechtmatigheid

Op het niveau van de afzonderlijke programma's is sprake van een overschrijdingen van de begroting.

De overschrijding in het programma Milieu is het gevolg van een niet voorziene tegenvaller bij de vaststelling van het programmaonderdeel Overige activiteiten (de afrekening met de provincie Zuid Holland van de EFRO subsidie) en is niet aan te merken als een onrechtmatigheid.

De overschrijding bij algemene dekkingsmiddelen wordt veroorzaakt door de uitkering aan de gemeenten. De begroting 2016 is hier niet op aangepast vanuit de gedachte dat deze uitkering rechtstreeks ten laste gebracht kon worden van de balans. Hier is n.a.v. de controle van de jaarrekening een correctie op gekomen. De overschrijding is niet aan te merken als onrechtmatig.

Deel 3 Overige gegevens

Hoofdstuk 9 Besluit

Aldus,

Met inachtneming van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's:

1. het nadelig exploitatieresultaat van € 300.366 te onttrekken aan de egalisereserve;
2. de onder het programma Financiering aangegeven toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vast te stellen;

Goedgekeurd door het algemeen bestuur van het Stadsgewest Haaglanden in de openbare vergadering d.d. 27 of 28 juni 2017

Voorzitter, plv.

Secretaris,

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT (PM)

Bijlagen:

Bijlage 1 SiSa-overzicht

I&M E11B

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017								
I & M	E1 1B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeenten op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 05	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 06
		1	DGWM-2006-9945	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	PZH-2007-319040	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	PZH-2010-163812690	€ 1.346.252	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4						
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de		

				juistheid en volledigheid van de verantwoordi ngsinformatie	juistheid en volledigheid van de verantwoordi ngsinformatie	tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordi ngsinformatie	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornumm er: E11B / 07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornumm er: E11B / 08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornumm er: E11B / 09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornumm er: E11B / 10</i>	
		1	DGWM-2006- 9945	€ 1.502.391	€ 35.908	€ 0	
		2	PZH-2007- 319040	€ 645.421	€ 0	€ 0	
		3	PZH-2010- 163812690	€ 2.264.507	€ 5.369.720	€ 0	
		100					

VWS H8

VW S	H 8	Doeluitkerin g jeugdzorg (Bureau Jeugdzorg + Zorgkosten Jeugdzorg) Wet op de jeugdzorg (art. 37) en Regeling bekostiging jeugdzorg 2009 Provincies en stadsregio' s (Wgr+)	Besteding (jaar T) aan stichting die een bureau jeugdzorg in stand houdt - deel justitietaken	Besteding (jaar T) aan stichting, die een bureau jeugdzorg in stand houdt - deel taken bureau jeugdzorg en subsidie bureau jeugdzorg	Besteding (jaar T) aan zorgaanbod	Omvang egalisereser ve jeugdzorg per 31 december (jaar T)	Eindverantwoordi ng Ja/Nee
			<i>Aard controle R Indicatornumm er: H8 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornumm er: H8 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornumm er: H8 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer : H8 / 04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H8 / 05</i>
			€ 274.117	€ 0	€ 700.000	€ 0	Ja

Bijlage 2 Liquiditeitspositie

Liquiditeitspositie 2016	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
<u><i>Toegestane kasgeldlimiet</i></u>				
1. in procenten van de grondslag	8,2	8,2	8,2	8,2
2. in bedrag	165	165	165	165
<u><i>Omvang vlottende korte schuld</i></u>				
3. Opgenomen gelden < 1 jaar				
4. Schuld in rekening courant				
5. Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
6. Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
Totaal vlottende korte schuld	-	-	-	-
<u><i>Omvang vlottende middelen</i></u>				
7. Contante gelden in kas				
8. Tegoeden in rekening courant	13.972	10.996	13.378	12.339
9. Overige uitstaande gelden < 1 jaar				
Totaal vlottende middelen	13.972	10.996	13.378	12.339
<u><i>Toets kasgeldlimiet</i></u>				
10. Totaal netto vlottende schuld	13.972	10.996	13.378	12.339
11. Toegestane kasgeldlimiet	165	165	165	165
Ruimte (+) / overschrijding (-)	14.137	11.162	13.544	12.505

(bedragen x € 1.000)

Bijlage 3 Toelichting op gebruikte afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
BBV	Besluit begroting en verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BDU	Brede doeluitkering
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BOR	Bereikbaarheidsoffensief Randstad
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde (omzetbelasting)
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DB	Dagelijks Bestuur
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EV	Externe veiligheid
Fido	Wet financiering decentrale overheden
IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
MRDH	Metropoolregio Rotterdam Den Haag
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
OV	Openbaar vervoer
PZH	Provincie Zuid Holland
RSL	Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wgr-plus	De in procedure gebrachte aangepaste Wet gemeenschappelijke regelingen
Wjz	Wet op de jeugdzorg
Wmo	Wet maatschappelijke ontwikkeling
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector

Bijlage 4 WNT-gegevens

	R. van Nood	J.J. van Aartsen	G.A.A. Verkerk	M.J. Bezuijen	J.Th. Hoekema
		Den Haag	Delft	Rijswijk	Wassenaar
Functie(s)	Secretaris directeur	Voorzitter AB/DB	Lid AB/DB	Lid AB/DB	Lid AB/DB
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 – 1/7	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Beloning	10.420	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	10.420	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	19.075	26.850	17.900	17.900	17.900
Motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Dhr. R. van Nood is in dienst bij de gemeente Zoetermeer en wordt ingeleend van de gemeente Zoetermeer. Dit fictieve dienstverband heeft een omvang van 0,0757.

	M.A. Bongers	M.A. Swart	Th.J.A.M. de Bruijn	A.A. Lakerveld	J.C. van der Helm
	Delft	Delft	Den Haag	Den Haag	Den Haag
Functie(s)	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Beloning	-	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

	A. Kajouane	G.W. van Vulpen	R. Guernaoui	M. Eser	E.P.G. van Hees
	Den Haag	Den Haag	Den Haag	Den Haag	Den Haag
Functie(s)	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Beloning	-	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

	L. Zandstra	D.A. Koster	P.A.D. Dubbelaar	H. Kucuk	P.A. Grinwis
	Den Haag	Den Haag	Den Haag	Den Haag	Den Haag
Functie(s)	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Beloning	-	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

	A. Elissen Den Haag	S.J. Duijvenstijn van Leusden Leidschendam- Voorburg	M.J.H.A. van der Giezen Leidschendam- Voorburg	E. de Jong Hoogendoorn Midden- Delfland	F. Ravestein Pijnacker- Nootdorp
Functie(s)	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging					
Beloning	-	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

	R. van der Welle Pijnacker- Nootdorp	W.A. Mateman Rijswijk	B.A. Doelman Westland	C.Y. van Staalduinen Westland
Functie(s)	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/ 12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging				
Beloning	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.900	17.900	17.900
Motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

	J.J. van Rossum	C.B. Aptroot	J.W.C.B. Schotel	I.F.A. Beij	A.S. van Kuijen Cornelis
	Westland	Zoetermeer	Zoetermeer	Zoetermeer	Zoetermeer
Functie(s)	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Duur dienstverband	1/1- 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	25/6 - 31/12
Bezoldiging					
Beloning	-	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	0	0	0	0	0
Toepasselijk WNT-maximum	17.900	17.900	17.900	17.900	17.900
Motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.